

Číslo jednací
MMB/0080600/2014

Spisová značka
OPP/MMB/0080600/2014/K/zs

Vyřizuje, tel., e-mail
Ing.arch. Lea Kulisková, Ph.D. 24.3.2014
54217 2120
kuliskova.lea@brno.cz

- **ERDING a.s., Kosmákova 28, 615 00 Brno**

Z á v a z n é   s t a n o v i s k o

Odbor památkové péče Magistrátu města Brna (dále jen OPP MMB), jako věcně a místně příslušný správní orgán podle ustanovení §61 zákona č. 128/2000 Sb. o obcích, ve znění pozdějších předpisů a §10 a §11 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, po provedeném řízení podle § 149 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, na základě žádosti podané dne 21.2.2014 vlastníkem nemovitosti, tj. Masarykovou univerzitou, IČ 00216224, Žerotínovo nám. 9, 601 77 Brno, zastoupeným dle plné moci ze dne 12.2.2014 spol. ERDING, a.s., IČ 25512455, Kosmákova 2195/28, 615 00 Brno, tímto v souladu s ustanovením §14 odst.1 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů,

v y d á v á

ve věci : **Joštova 13, č.p. 220, pozemek parc.č. 772, k.ú.Město Brno,**

- *kulturní památka rejstř.č. 18421/7-129 vedená ve smyslu zákona č. 20/1987 Sb.*
  - *Městská památková rezervace Brno, ustanovená nařízením vlády ČSR č. 54/1989 Sb.*
- oprava nátěrů a provedení těsnění oken - udržovací práce**

---

z á v a z n é   s t a n o v i s k o :

provedení opravy dřevěných oken budovy Joštova 13 v Brně v areálu Masarykovy univerzity Komenského nám. 2, zahrnující v rozsahu žádosti a projektu pro realizaci „*Oprava oken – repase II. etapa*“ vypracované v únoru 2014 spol. ERDING a.s., Kosmákova 28, 615 00 Brno, opravu nátěrů a těsnění oken, je dle §14 odst.3 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů,

p ř í p u s t n é

při dodržení následujících podmínek, které zajistí vlastník, stanovených v souladu s ustanovením §9 vyhlášky č. 66/1988 Sb., kterou se provádí zákon č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů:

1. Budou svolávány kontrolní dny, na které bude zván Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště (NPÚ ÚOP) v Brně a OPP MMB k upřesňování detailů a sledování postupu prací.

2. Způsob repase autenticky dochovaných kastlových oken bude upřesněn po projednání s NPÚ ÚOP v Brně. Původní historické kování bude zachováno, odborně repasováno a uplatněno na původním místě. V případě již nepůvodního kování bude jeho náhrada předmětem konkrétního projednání s NPÚ ÚOP v Brně, typ bude předveden ke schválení OPP MMB. V rámci kastlových oken bude po konzultaci s NPÚ ÚOP v Brně dořešen i způsob provedení požadované těsnění, výsledné řešení bude předloženo ke schválení OPP MMB pro realizaci.
3. Barevnost nátěru oken bude případně upřesněna na základě operativního průzkumu originálů, konkrétní vzorek nátěru bude předveden k odsouhlasení OPP MMB. Barevnost nátěru oplechování parapetů bude taktéž výsledně dořešena a schválena na místě s přizvaným NPÚ ÚOP v Brně a OPP MMB.
4. Po odstranění stávajících držáků na vlajky bude fasáda zapravena ve stávajícím materiálovém a technologickém provedení včetně povrchové úpravy a její barevnosti.

O d ů v o d n ě n í

OPP MMB obdržel žádost Masarykovy univerzity, Žerotínovo nám. 9, 601 77 Brno, zastoupené spol. ERDING a.s., Kosmákova 28, 615 00 Brno, o vydání závazného stanoviska ve věci opravy oken budovy Joštova 13 v Brně, která byla realizována v klasicizujícím novorenesančním stylu v letech 1898-99 dle návrhu Ferdinanda Hrachy. Jedná se hodnotný příklad brněnského historismu, který je v rámci areálu Komenského nám. 2 v Brně – bývalého Technického učení, veden podle zákona č. 20/1987 Sb. o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů, v Ústředním seznamu kulturních památek ČR pod rejstř. č. 18421/7-129 a je součástí Městské památkové rezervace (MPR) Brno, rejstř. č. 1049, ustanovené nařízením vlády ČSR č. 54/1989 Sb.

OPP MMB si vyžádal v souladu s ustanovením § 14 odst. 6, zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů, ve výše uvedené věci písemné vyjádření NPÚ ÚOP v Brně, jako odborné organizace státní památkové péče, které bylo vyhotoveno dne 14.3.2014 pod č.j. NPÚ 371/14711/2014 - SP a na OPP MMB doručeno dne 20.3.2014.

Předmětem předloženého projektu „Oprava oken – repase II. etapa“ spol. Erding a.s., Kosmákova 28, 615 00 Brno a technické zprávy je oprava nátěrů včetně případné opravy výplní a těsnění oken, přičemž dojde k opálení s obroušením z 50% až 70%, montáži funkčního těsnění, příp. opravě stávajícího těsnění a opravě mechanických částí oken (kliky, zarážky, stavěče okenních křídel apod.). Jedná se o dřevěná okna kastlová, s křídly otevíravými i sklápěcími (viz pohledy), částečně o okna zdvojená. Repase bude zahrnovat dále: demontáž žaluzií, odstranění stávajícího nátěru, přetmelení porušených povrchů dřevěných částí. Poškozené dřevěné části bude nutno repasovat (přetmelit dvousložkovým tmelem nebo vyměnit za nové); provést částečné přetmelení skel sklenářským tmelem, drobné zámečnické opravy, demontáž praporkových držáků (likvidace, přetmelení otvorů po kotvení), provést repasi kování, tj. odmontovat kování (bude předáno investorovi pro uskladnění / budoucí opravy) a po provedení nového nátěru namontovat nové kliky, oprava nefunkčních nebo ne zcela funkčních mechanismů a jejich promazání, zpětná montáž a nahrazení vadných stavěčů / brzd okenních křídel včetně doplnění poškozených a demontovaných, částečně stolařské repase, provedení nátěru ve složení (1x napuštění lakem lazurovacím konzervačním, 1x základní nátěr bílý alkydový podkladní (matný), 2x alkydový email pro vnitřní a vnější použití (lesklý), silikonové těsnění do frézované drážky oválem o průměru 8 mm dle stavu oken upravit / přizpůsobit velikost, zpětná montáž stínících prvků (žaluzií). Barevné řešení bude dle stávajícího odstínu (jednotnost nátěru) RAL 9010 (bílá), vnější rámeček černý a křídlo s vlastním rámem bílé. Obrus a nátěr venkovních parapetů: odstranění původních nátěrů, ošetřené klempířské konstrukce budou ošetřeny základovou barvou a 2x vrchním nátěrem v odstínu RAL 1015 (slonová kost).

NPÚ ÚOP v Brně návrh vyhodnotil z hlediska zájmů státní památkové péče s tím, že **požadované úpravy lze realizovat dle předloženého projektu při dodržení podmínek:**

1. před a po zahájení prací budou investorem svolávány pravidelné kontrolní dny pro možnost sledování akce a pro upřesňování postupů a různých detailů na stavbě, které nemohly být komplexně ošetřeny tímto vyjádřením a budou dány zápisy z KD za účasti zástupců památkové péče;
2. autenticky dochované výplně otvorů včetně původního kování budou odborně repasovány, přičemž postup prací bude před realizací konzultován se zástupci památkové péče a bude dán zápisem z KD; těsnění vkládané do autentických výplní bude provedeno nedestruktivním způsobem (nikoli navrhovaným provedením drážek); historické kování nebude odstraňováno, nýbrž bude pouze repasováno a osazeno na původním místě; nově vkládané kování bude vycházet ze stávajícího historického, vzorek bude posouzen zástupci památkové péče; v rámci KD bude též upřesněno barevné řešení výplní v matném provedení, vyhodnocené dle operativního průzkumu originálů, které bude dáno zápisem na základě předvedených vzorků.
3. stávající klempířské prvky budou lokálně opraveny ve stávajícím rozsahu, materiálovém a technologickém provedení, přičemž povrchová úprava bude provedena v matném krycím nátěru příslušné stavební konstrukce (tj. u oplechování parapetů v barvě fasády) tak, aby se tyto sekundární prvky pohledově výrazněji neuplatňovaly;
4. po požadovaném odstranění stávajících držáků na vlajky bude fasáda zapravena ve stávajícím materiálovém a technologickém provedení včetně povrchové úpravy a její barevnosti.

Své požadavky NPÚ ÚOP v Brně zdůvodňuje tak, že:

Předmětný objekt je kulturní památkou ve smyslu zákona č. 20/87 Sb o státní památkové péči ve znění pozdějších předpisů a je situován v MPR Brno, ustanovené Nařízením vlády ČSR č. 54/1989 Sb. Předmět památkové ochrany tvoří: budova bývalého Chemického institutu v areálu lékařské fakulty (dříve Technického učení) č.p. 220 s částí pozemku parc.č. 772 v rozsahu půdorysu stavby. S ohledem na památkově chráněné hodnoty předmětného objektu je nezbytné posuzovat požadované stavební úpravy a udržovací práce tak, aby nebyla památka poškozena či nevhodně degradována ve smyslu § 9 zákona č. 20/87 Sb. o státní památkové péči ve znění pozdějších předpisů, a byla i nadále adekvátním způsobem prezentována. Z těchto důvodů bylo uplatněno několik podmínek realizace s níže uvedeným zdůvodněním.

Jedná se o hodnotnou historickou architekturu v klasicizujícím pojetí s pseudorenesančními a pseudobarokními prvky tektonického členění, jež byla realizována v letech 1898 až 1899 dle projektu Ferdinanda Hrachy, a to staviteli Eduardem Exnerem a Josefem Matzenauerem. Ušlechtilá stavba s působivě komponovaným průčelím představuje hodnotnou architektonickou památku brněnského historismu a současně významnou urbanistickou komponentu historické zástavby městské památkové rezervace. Koncepce stavby: volně stojící trojkřídlá jednopatrová, osově komponovaná budova, založená na členitém lichoběžníkovém půdoryse s vnitřním nádvořím. Širší vstupní fasáda o devíti, symetricky řešených osách (2+1+3+1+2), je promodelována krajními a hlubším ústředním rizalitem, v jehož centrální ose je prolomen hlavní vstup, zasazený do edikulového portálu (masivní toskánské polosloupky nesou kladí s trojúhelným frontonem). Obě boční fasády jsou sedmiosé (1+5+1) s ústředním pětiosým rizalitem. V levé boční fasádě je ve druhé ose zprava prolomen vedlejší vstup, vedoucí k sousední hlavní školní budově. Úzké zadní průčelí je pětiosé. Architektonické články se na všech fasádách uplatňují stejné, bohatší dekoraci je akcentován vstupní rizalit. Okna jsou obdélná, s výjimkou oken prvního patra vstupního rizalitu, která mají segmentový záklenek. Zvýšené přízemí je členěno hladkou pásovou bosáží, nároží rizalitů jemně bosovanými leženy. Plochu prvního patra člení pouze v omítce naznačená hladká pásová bosáž. Podlaží jsou oddělena pásem kladí, který je na vstupním rizalitu doplněn triglyfy. Okna prvního patra vstupního rizalitu jsou rámována pilastry s volutovými hlavicemi, na které dosedá profilovaná archivolta, a jejich parapety vyplňuje slepá balustráda. Okna se

střídají s vyššími polosloupky s kompozitními hlavicemi, které nesou podstřešní kladí s korunní římsou na konzolách, doplněnou vejcovcem a zubořezem. Okna ostatních částí prvního patra jsou zasazena do edikul, tvořených pilastry s volutovými hlavicemi a rovnou nadokenní římsou, resp. trojúhelným či segmentovým frontonem (u rizalitů). Nádvoří průčelí mají obdobné, o něco jednodušší členění (kladí nesou pilastry s volutovými hlavicemi, nad okny prvního patra se táhne dekorativní vlys s vegetabilní výzdobou - rozety, olivové ratolesti). Střechy jsou valbové. Dispozičně se jedná o dvoutrakt s chodbami vedenými na nádvoří straně a dvouramenným schodištěm s toskánskými sloupy, resp pilastry. Chodby přízemí mají neckové a segmentové klenby.

V případě stávajících výplní okenních otvorů na předmětné památce jde z velké části o autenticky dochované výplně dřevěné, kastlové, s šestitabulkovým, příp. osmitabulkovým členěním (dle příslušných podlaží), čtyřkrídle, se subtilně profilovanými rámy a s lokálně zachovaným původním kováním (závěsy s kuličkami, celomosazné dekorativní kličky), jejichž technický stav umožňuje odbornou repasi a lze je chápat jako přímý předmět památkové ochrany.

Ad 1 Požadavek na svolávání pravidelných kontrolních dnů má oporu v zákoně, zejména § 32, kde je stanoven odborný dohled odborné organizace. Zároveň plyne z povahy věci, že případné dílčí upřesnění postupů, materiálů a různých detailů na stavbě, které nemohly být komplexně ošetřeny tímto vyjádřením, může být uplatněno pouze v přítomnosti dotčených stran. Kontrolní dny lze považovat za jeden ze základních mechanismů účinného dohledu všech složek státní památkové péče.

Ad 2 V případě autentických výplní okenních otvorů, poměrně kvalitně dochovaných včetně původního kování, je nanejvýš žádoucí provedení jejich odborné repase včetně obnovy povrchových úprav v původním barevném řešení, které je nutno zjistit na základě sondážního průzkumu (lze předpokládat i tradiční historické rozlišení barevnosti exteriérových částí s uplatněním barevného pigmentu a kontrastně řešených interiérových částí v lomeném bílém odstínu). Pro zajištění optimálního postupu prací je žádoucí před realizací repase uskutečnění konzultace se zástupci památkové péče NPÚ ÚOP v Brně včetně upřesnění technologie a předvedení vzorku barevnosti. Navrhované kompletní odstraňování historického kování nelze akceptovat, nýbrž je nutno je v max. možné míře zachovat na původním místě se zajištěním odborné repase, neboť jde rovněž o nedílnou součást památkově chráněných hodnot předmětné památky (důležitý uměleckořemeslný komponent, dotvářející charakter historické architektury). Požadované těsnění, druhotně vkládané do autentických výplní, je nutno provést nedestructivním způsobem, nikoli navrhovaným provedením drážek do dřevěného masívu (např. aplikací dutinkového těsnění na silikon), neboť by došlo k nepříznivému narušení původní historické konstrukce oken, jejich důslednému oslabení a tím i neadekvátnímu zkrácení jejich životnosti. Nedílnou součástí adekvátní prezentace uměleckořemeslných komponentů po repasi je též odpovídající barevné řešení povrchových úprav včetně technologie, jež lze stanovit zápisem z KD.

Ad 3 U stávajících klempířských prvků lze akceptovat požadované provedení lokální opravy, a to ve stávajícím rozsahu, materiálovém a technologickém provedení, přičemž povrchovou úpravu je žádoucí provést matným krycím nátěrem v barevnosti příslušné stavební konstrukce (tj. u oplechování parapetů v barvě fasády) tak, aby se tyto sekundární prvky pohledově výrazněji neuplatňovaly.

Ad 4 Po požadovaném odstranění stávajících držáků na vlajky je nezbytné fasádu zapravit ve stávajícím materiálovém a technologickém provedení včetně povrchové úpravy a její barevnosti tak, aby byly zachovány jednotné optické vlastnosti vnějšího pláště.

OPP MMB vycházel při posuzování žádosti a zpracování závazného stanoviska z výše citovaného odborného vyjádření NPÚ ÚOP v Brně a ze skutečností známých OPP MMB z jeho úřední činnosti včetně projednání navrhovaných prací a posouzení stavu na místě samém a dospěl k závěru, že oprava oken v navrhovaném rozsahu je z hlediska zájmů sledovaných orgány státní památkové péče a v souladu s ustanovením §14 odst. 3 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů, přípustná. Svůj souhlas podmiňuje dodržením podmínek tohoto závazného stanoviska, za kterých lze ve věci postupovat.

Jedná se udržovací práce v rámci obnovy pláště budovy. Předmětem prací je etapa opravy a nátěru stávajících oken, tj. dřevěných kastlových oken vnější fasády a dřevěných zdvojených oken situovaných převážně do dvora objektu.

V rámci podmínky č. 2 uplatnil NPÚ ÚOP v Brně navíc následující požadavek, tj. *v případě výplní otvorů, jež nejsou hodnotné, autentické, budou provedeny jako úplné kopie dle dochovaných originálů, přičemž před výrobou výplní bude předložen nejprve výrobní výkres, který bude posouzen a odsouhlasen zástupci památkové péče; na základě schválené dokumentace bude vyhotoven prototyp výplně k posouzení a schválení zástupci památkové péče. Vzhledem k tomu, že se jedná o podmínku uplatňovanou nad rámec projektu a předložené žádosti, není tento požadavek na výměnu oken nijak v závazném stanovisku OPP MMB zohledněn. Naopak OPP MMB souhlasí s navrhovaným řešením údržby nepůvodních zdvojených oken.*

Podkladem tohoto závazného stanoviska jsou výkresy C.1 – situační výkres širších vztahů, C.2 – celkový situační výkres, C.3 – koordinační situační výkres, č. 501 – půdorys 1.PP, 502 – půdorys 1.NP, 503 – půdorys 2.NP, výpis prvků, potvrzené OPP MMB.

Poučení o opravném prostředku

Toto závazné stanovisko OPP MMB je ve smyslu § 149 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, úkonem, který není samostatným rozhodnutím ve správním řízení a jehož obsah je závazný pro výrokovou část rozhodnutí příslušného stavebního úřadu.

Proti tomuto závaznému stanovisku se nelze samostatně odvolat. Námitky je možné uplatnit prostřednictvím odvolání proti rozhodnutí příslušného stavebního úřadu v této věci.

Ing. arch. Martin Zedníček
vedoucí Odboru památkové péče MMB

Počet listů: 3

Dále obdrží: spis

Na vědomí: NPÚ ÚOP v Brně, nám. Svobody 8, 601 54 Brno

